

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecători – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Paiu Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Paiu Iurie Alexei

născut la 03 octombrie 1982, originar și domiciliat în s. Pîrlița, r-nul Fălești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 10 aprilie 2013 - pînă la 26 iunie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 18 iulie 2014 - pînă la 08 aprilie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 07 iulie 2015 - pînă la 28 octombrie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Sîngerei din 26 iunie 2014, Paiu Iurie a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Paiu Iurie a fost învinuit de faptul că, la 05 mai 2012, aproximativ la orele 23¹⁵ deplasîndu-se pe traseul Bălți-Rîbnița din direcția or. Florești spre mun. Bălți, în apropierea intersecției de lîngă or. Biruința, a manifestat neatenție la trafic și neglijență față de trecerea de pietoni, încălcînd prevederile art. 10 alin. (1) lit. b), 11 lit. f), 45 alin. (1), (2) și art. 94 alin. (2) al Regulamentului Circulației Rutiere și ca urmare a comis tamponarea pietonului Celan Valeriu, care traversa carosabilul pe marcajul rutier "trecerea pietonilor", cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 23 D din 23 ianuarie 2013 *vătămări corporale grave*, care sunt în legătură indirectă cu decesul acestuia.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Paiu Iurie să fie condamnat conform învinuirii formulate, la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În argumentarea soluției solicitate s-a invocat că instanța nu a dat o apreciere obiectivă probelor prezentate de partea acuzării, inclusiv și depozițiilor martorilor oculari Grigoriev Eugeniu și Dicusară Ludmila din care rezultă că tamponarea pietonului a avut loc pe trecerea de pietoni, iar norul de praf era la o distanță de aproximativ 50 m., aceasta fiind parcursă într-o perioadă de 2-3 minute.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Paiu Iurie a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

5. Instanța de apel în decizia adoptată a constatat fapta și circumstanțele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare care a cauzat din imprudență decesul unei persoane, invocate în rechizitoriu, concluzionând totodată că, deși inculpatul nu și-a recunoscut vina, în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin declarațiile succesului legal al părții vătămate Celan Svetlana, martorilor Grigorev Eugen și Dicusară Ludmila, precum și prin materialele cauzei cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și apel.

Instanța de apel a conchis că concluzia primei instanțe privind lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului este eronată, or reieșind din probele prezentate de acuzatorul de stat este cert faptul că Paiu Iurie aflându-se la volanul automobilului "Peugeot-405" l-a tamponat pe Celan Valeriu pe "trecerea de pietoni".

Totodată, Colegiul penal a apreciat critic poziția instanței de fond care incorect a făcut referire la raportul de expertiză nr. 1644 din 23.10.2013,

apreciindu-l drept dovadă ce confirmă imposibilitatea tehnică a automobilului de a evita tamponarea din cauza vitezei și vizibilității, deoarece situația dată a fost creată anume de Paiu Iurie, care era obligat să reducă viteza și să manifeste o deosebită atenție la trafic și anume la trecerile de pietoni, și care neglijând aceste condiții a creat situația indicată în raportul de expertiză ce a și dus la tamponarea pietonului.

La fel, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe care a făcut referire la apariția prin surprindere a pietonului Celan V., or acesta corect și regulamentar traversa carosabilul la trecerea de pietoni.

Referitor la lipsa semnelor de circulație privind reglementarea limitei de viteză Curtea de Apel a menționat că din materialele cauzei – tabelul-foto (f.d.20, vol. I) este clar vizibilă trecerea de pietoni, care întru totul coroborează cu declarațiile inculpatului date în instanța de apel, care a relatat că cunoaște că în acel loc unde s-a produs impactul este oprire.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar inculpatul, care invocând temeii pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- din cauza norului de praf nu a observat atât pietonul cât și marcajul rutier, făcând tot posibil pentru a evita impactul;

- în momentul impactului victima nu se afla pe trecerea de pietoni, dar la distanța de 3-4 m. pînă la aceasta;

- aprecierea eronată a declarațiilor martorilor Grigoriev E. și Dicusară L. precum și a raportului de expertiză tehnico-științific nr. 1644 din 23.10.2013;

- instanța de apel nu a dat careva apreciere răspunsului nr. 511 din 01.08.2012 parvenit de la SA "Drumuri-Bălți" din care rezultă că careva indicatoare rutiere sau de limitare a vitezei pe traseul Bălți – Rîbnița km 5-750 nu erau instalate;

- instanța de apel a lăsat fără careva apreciere faptul că victima deplasîndu-se pe timp de noapte, contrar prevederilor art. 113 alin. (5) RCR nu purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent reflectorizate;

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, argumentînd, că instanța de apel a examinat cauza ținînd

cont de prevederile art. 93-101, 414 Cod de procedură penală, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal. Totodată, procurorul a menționat că recurentul în recursul declarat nu a indicat în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză și care este eroarea de drept comisă de instanță, solicitând doar reaprecierea probelor.

8.Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul invocă în recursul declarat temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Însă, în speță Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, recurentul nu indică nici un argument în susținerea acestor motive, nu invocă concret, care sînt argumentele care ar confirma că nu a comis infracțiunea imputată, or din conținutul recursului rezultă că acesta invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a nevinovăției sale în cele incriminate.

Analizînd decizia recurată Colegiul penal, conchide că la cercetarea cauzei,

instanța de apel a ținut cont în plină măsură de prevederile articolelor 26, 27, 99-101 Cod procedură penală, și întemeiat a dedus concluzia că, acțiunile lui Paiu Iurie, întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În cazul dat, instanța de apel la examinarea apelului declarat a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, a verificat și a apreciat conținutul probelor și valoarea lor probatorie, cu expunerea analizei desfășurate și minuțioase a acestora în textul deciziei adoptate.

Prin urmare, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de apel privind vinovăția lui Paiu Iurie și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca fiind corectă și întemeiată, ce se confirmă prin cumulul de probe administrate: - *procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 06 mai 2012*, din care rezultă că în locul unde s-a produs accidentul carosabilul este uscat, pe acesta este marcajul rutier "trecerea de pietoni", iar pe traseu lângă zebra se observă o substanță asemănătoare cu sângele (f.d.17-20, vol. I); *procesul-verbal de cercetare la fața locului potrivit căruia porțiunea de traseu unde s-a produs accidentul este în stare tehnică normală, gropi sau îngustări de traseu nu s-au depistat* (f.d.21-22, vol. I); *procesul-verbal de examinare a obiectului din 22 iunie 2012*; *raportul de expertiză medico-legală nr. 23 D din 23 ianuarie 2013* (f.d.108-109. Vol. I) din care rezultă că leziunile corporale depistate la Celan Valeriu sunt periculoase pentru viață și se califică ca vătămări corporale grave, și acestea sunt în legătură indirectă de cauzalitate cu decesul; *raportul de expertiză nr. 1644 din 23 octombrie 2013* (f.d.190-193, vol. I) prin care s-a constatat că,

reieșind din situația creată la 05 mai 2012, din punct de vedere tehnic șoferul trebuia să acționeze conform cerințelor pct. 45 alin. (2) al RCR; *declarațiile martorilor Grigoriev Eugen și Dicusară Ludmila*, din care rezultă că după ce au fost depășiți de un alt automobil s-a produs un nor de praf. Distanța dintre automobil și norul de praf era de 50 m., iar victima a fost tamponată pe trecerea de pietoni(f.d.251-252 vol. I).

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursul recurentului, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată în opinia acestuia a probelor, ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanța de apel, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpatul, succesorul legal al părții vătămate, martorii, a cercetat probele administrate la dosar, dând citire proceselor-verbale și altor documente, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția lui Paiu Iurie.

Probele administrate în cauză dovedesc în mod cert, că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal. Astfel, instanța de apel a soluționat cazul examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind motivate respinse, altele acceptate. Totodată, instanța de recurs ține să remarce faptul că, la aprecierea probelor judecătoria sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Colegiul constată că la caz nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Totodată, Colegiul menționează că, Curtea de Apel just a conchis asupra netemeinicei concluziei instanței de fond care a făcut trimitere la raportul de expertiză nr. 1644 din 23 octombrie 2013, ca fiind o dovadă ce confirmă imposibilitatea tehnică a automobilului de a evita tamponarea din cauza vitezei și vizibilității pietonului, or Paiu Iurie în situația dată (vizibilitatea redusă, apariția obstacolelor în limita vizibilității (norului de praf)) era obligat potrivit prevederilor art. 45 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța

traficului, fapt ignorat de către ultimul.

La fel, nu pot fi reținute argumentele invocate de recurent precum că instanța de apel nu a dat apreciere faptului că careva indicatoare rutiere sau de limitare a vitezei pe traseul Bălți – Rîbnița km 5-750 nu erau instalate, or din declarațiile lui Paiu Iu. rezultă că el cunoștea bine traseul dat, precum și cunoștea că în acel loc este oprire deoarece se deplasa pe acest traseu foarte des atât ziua cât și noaptea (f.d.234-235, vol. I, 38, vol. II), iar faptul că marcajul "trecerea de pietoni" (zebra) era clar vizibil se vede din tabelul foto anexat la procesul verbal de cercetare la fața locului din 06 mai 2012 (f.d.20, vol. I).

Prin urmare, Colegiul conchide că, reieșind din circumstanțelor stabilite în cauză și anume: **1)** inculpatul cunoștea că în acel loc este "trecere de pietoni"; **2)** pietonul a traversat carosabilul regulamentar pe "trecerea de pietoni", fapt confirmat și de martorul Grigoriev Eugen (f.d.37-verso, vol. II), Iu. Paiu trebuia să manifeste prudență sporită, pe această porțiune de drum, iar în cazul în care în limita vizibilității a apărut un obstacol (norul de praf) să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Această concluzie se desprinde și din raportul de expertiză nr. 1644 din 23.11.2013, unde expertul la întrebarea nr. 6, 8 a conchis că, ținând cont de faptul că șoferul autovehiculului "Peugeot -405" cunoștea că în locul unde a tamponat persoana se află trecerea de pietoni, din punct de vedere tehnic urma să acționeze conform cerințelor art. 45 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere.

Reieșind din cele menționate Colegiul penal conchide că argumentul invocat de inculpat precum că din cauza norului de praf nu a observat atât pietonul cât și marcajul rutier, făcând tot posibil pentru a evita impactul este neîntemeiat și nu poate fi pus la baza unei sentințe de achitare.

Motivul precum că în momentul impactului victima nu se afla pe trecerea de pietoni dar la distanța de 3-4 m. pînă la aceasta, la fel urmează a fi respins, or martorul Grigoriev Eugen la întrebarea avocatului adresată în cadrul ședinței instanței de apel a declarat "*pietonul cînd a fost tamponat de automiobil se afla pe trecerea de pietoni*" (f.d.37, vol. II), la fel și susceptorul legal al părții vătămate a menționat că, din spusele soțului a aflat că a fost lovit de automobil în timp ce intenționa să traverseze carosabilul pe marcajul trecerea de pietoni (f.d.246-verso, vol. I).

Argumentul invocat precum că instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că victima deplasîndu-se pe timp de noapte, contrar prevederilor art. 113 alin.

(5) RCR nu purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent-reflectorizate, la fel nu poate fi reținut din următoarele considerente:

Din pct. 6 alin.(2) al Hotărîrii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 20 din 08.07.1999 „Despre practica judiciară cu privire la aplicarea legislației în cadrul examinării cauzelor penale referitor la încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport” cu modificările ulterioare, rezultă că, „Nu poate fi temei pentru eliberarea conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere și/sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate și de către pătimit (conducător auto, pieton, pasager ori de către alt participant la trafic).

Asemenea circumstanțe pot fi luate în considerație de către instanța judiciară doar ca circumstanțe atenuante”

Așadar, reieșind din explicațiile Plenului CSJ sus menționate, raportate la speța supusă judecării Colegiul penal conchide că, instanța de apel la stabilirea pedepsei a ținut cont și de circumstanțele producerii accidentului rutier, precum și de faptul că victima contrar Regulamentului Circulației Rutiere a traversat drumul pe timp de noapte fără a purta îmbrăcăminte cu elemente fluorescent – reflectorizate, fapt care i-a permis acesteia de a stabili lui Paiu Iurie o pedeapsă la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat - 3 ani privațiune de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Generalizînd cele expuse mai sus, instanța de recurs concluzionează că toate probele prezentate și cercetate în mod legal au indicat la confirmarea vinovăției inculpatului Paiu Iurie în comiterea infracțiunii ce i se impută, iar temei pentru casarea hotărîrii judecătorești lipsește.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că nu a comis infracțiunea incriminată prin rechizitoriu, sunt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei, iar **nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în comiterea infracțiunii date, nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.**

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Paiu Iurie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 08 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui *Paiu Iurie Alexei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 19 noiembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti